

Κυριακή της Σαμαρείτιδος

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα είναι η Κυριακή της Σαμαρείτιδος, σύμφωνα με την ευαγγελική περικοπή που αναγινώσκεται στη Θεία Λειτουργία.

Με τη συνάντηση στο Φρέαρ του Ιακώβ του Μεσσία Χριστού με τη Σαμαρείτιδα, τη μετέπειτα Ισαπόστολο Αγία Φωτεινή, και με τους Αγίους που εορτάζουμε σήμερα, επιβεβαιώνεται ο λόγος του Κυρίου ότι «Πνεύμα ο Θεός και τους προσκυνούντας αυτόν εν πνεύματι και αληθεία δει προσκυνείν». Η αποκάλυψη της αλήθειας στο πρόσωπο του αναστημένου Χριστού και η εμπειρία της Ορθοδόξου Πίστewς, είναι τα εχέγγυα της πορείας του ανθρώπου, για να οπλίζεται με θάρρος και αντίσταση απέναντι στους κάθε είδους πειρασμούς και δοκιμασίες.

Επίσης, σήμερα Εκκλησία τιμά τη μνήμη των Αγίων Ανδρονίκου και Ιουνίας των Αποστόλων εκ των Ο΄, των Οσίων Νεκταρίου και Θεοφάνους, κτητόρων της Μονής Βαρλαάμ Μετεώρων, του Αγίου Θεοδώρου Σολέας της Κύπρου και του Αγίου Αθανασίου του Νέου, Επισκόπου Χριστιανουπόλεως.

Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Ιω. δ΄ 5-42

Πρωτότυπο Κείμενο

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔρχεται ὁ Κύριος εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὥσεί ἕκτη. Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πιεῖν. Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ’ ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἅν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μὴ σὺ μερίζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· ὃς δι’ ἅν πῖν ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ὑπάγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλθε ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν δὲν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὅρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, πιστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὅρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἄλλ’ ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστὶν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μὲντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί

λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ραββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδου λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μέναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.

Νεοελληνικὴ Απόδοση

Εκεῖνο τον καιρό, ἔφτασε ο Κύριος σε μια πόλη της Σαμάρειας που λεγόταν Συχάρ, κοντά στο χωράφι που εἶχε δώσει ο Ιακώβ στο γιο του τον Ιωσήφ. Εκεί βρισκόταν το πηγάδι του Ιακώβ. Ο Ιησοῦς, κουρασμένος ἀπὸ την πεζοπορία, κάθισε κοντά στο πηγάδι· ἦταν γύρω στο μεσημέρι. Ἐρχεται τότε μια γυναίκα ἀπὸ τη Σαμάρεια να βγάλει νερό. Ο Ιησοῦς της λέει: «Δωσ' μου να πιῶ». Οἱ μαθητές του εἶχαν πάει στην πόλη ν' αγοράσουν τρόφιμα. Εκείνη του ἀπάντησε: «Εσύ εἶσαι Ιουδαῖος κι ἐγὼ Σαμαρεῖτισσα. Πως μπορεῖς να μου ζητάς να σου δώσω νερό να πιεις;» – ἐπειδὴ οἱ Ιουδαῖοι ἀποφεύγουν κάθε ἐπικοινωνία με τους Σαμαρεῖτες. Ο Ιησοῦς της ἀπάντησε: «Αν ἤξερες τη δωρεὰ του Θεοῦ και ποιος εἶν' αὐτός που σου λέει «δωσ' μου να πιῶ», τότε εσύ θα του ζητούσες κι ἐκεῖνος θα σου ἔδινε ζωντανό νερό». Του λέει ἡ γυναίκα: «Κύριε, εσύ δεν ἔχεις οὔτε καν κουβά, και το πηγάδι εἶναι βαθύ· ἀπὸ πού, λοιπόν, το 'χεις το τρεχούμενο νερό; Αὐτό το πηγάδι μας το χάρισε ο προπάτοράς μας ο Ιακώβ· ἤπια ἀπ' αὐτό ο ἴδιος και οἱ γιοι του και τα ζωντανά του. Μήπως εσύ εἶσαι ἀνώτερος ἀπ' αὐτόν;» Ο Ιησοῦς της ἀπάντησε: «Ὅποιος πίνει ἀπ' αὐτό το νερό θα διψᾷ πάλι· ὅποιος ὅμως πει ἀπὸ το νερό που θα του δώσω ἐγὼ δε θα διψᾷ ποτέ, ἀλλὰ το νερό που θα του δώσω θα γίνει μέσα του μια πηγὴ που θ' ἀναβλύζει νερό ζωῆς αἰώνιας». Του λέει ἡ γυναίκα: «Κύριε, δώσ' μου αὐτό το νερό για να μη διψᾶω, κι οὔτε να ἔρχομαι ως ἐδῶ για να το παίρνω».

Τότε ο Ιησούς της είπε: «Πήγαινε να φωνάξεις τον άντρα σου κι έλα εδώ». «Δεν έχω άντρα», απάντησε η γυναίκα. Ο Ιησούς της λέει: «Σωστά είπες, δεν έχω άντρα· γιατί πέντε άντρες πήρες κι αυτός που μαζί του τώρα ζεις δεν είναι άντρας σου· αυτό που είπες είναι αλήθεια». Του λέει η γυναίκα: «Κύριε, βλέπω ότι εσύ είσαι προφήτης· οι προπάτορές μας λάτρεψαν το Θεό σ' αυτό το βουνό· εσείς όμως λέτε ότι στα Ιεροσόλυμα βρίσκεται ο τόπος όπου πρέπει κανείς να τον λατρεύει». «Πίστεψέ με, γυναίκα», της λέει τότε ο Ιησούς, «είναι κοντά ο καιρός που δε θα λατρεύετε τον Πατέρα ούτε σ' αυτό το βουνό ούτε στα Ιεροσόλυμα. Εσείς οι Σαμαρείτες λατρεύετε αυτό που δεν ξέρετε· εμείς όμως λατρεύουμε αυτό που ξέρουμε, γιατί η σωτηρία έρχεται στον κόσμο από τους Ιουδαίους. Είναι όμως κοντά ο καιρός, ήλθε κιόλας, που οι πραγματικοί λατρευτές θα λατρεύσουν τον Πατέρα με τη δύναμη του Πνεύματος, που αποκαλύπτει την αλήθεια γιατί έτσι τους θέλει ο Πατέρας αυτούς που τον λατρεύουν. Ο Θεός είναι πνεύμα. Κι αυτοί που τον λατρεύουν πρέπει να τον λατρεύουν με τη δύναμη του Πνεύματος, που φανερώνει την αλήθεια». Του λέει τότε η γυναίκα: «Ξέρω ότι θα έρθει ο Μεσσίας, δηλαδή ο Χριστός· όταν έρθει εκείνος, θα μας τα εξηγήσει όλα». «Εγώ είμαι», της λέει ο Ιησούς, «εγώ, που σου μιλάω αυτή τη στιγμή». Εκείνη την ώρα ήρθαν οι μαθητές του κι απορούσαν που συνομιλούσε με γυναίκα. Βέβαια, κανείς δεν του είπε «τι συζητάς;» ή «γιατί μιλάς μαζί της;» Τότε η γυναίκα άφησε τη στάμνα της, πήγε στην πόλη κι άρχισε να λέει στον κόσμο: «Ελάτε να δείτε έναν άνθρωπο που μου είπε όλα όσα έχω κάνει στη ζωή μου· μήπως αυτός είναι ο Μεσσίας;» Βγήκαν, λοιπόν, από την πόλη κι έρχονταν σ' αυτόν. Στο μεταξύ οι μαθητές τον παρακολουθούσαν και του έλεγαν: «Διδάσκαλε, φάε κάτι». Αυτός όμως τους είπε: «Εγώ έχω να φάω τροφή που εσείς δεν την ξέρετε». Οι μαθητές έλεγαν μεταξύ τους: «Μήπως του 'φερε κανείς να φάει;» Αλλά ο Ιησούς τους είπε: «Δικιά μου τροφή είναι να εκτελώ το θέλημα εκείνου που με έστειλε, και να φέρω σε πέρας το έργο του. Εσείς συνηθίζετε να λέτε «τέσσερις μήνες ακόμη, κι έφτασε ο θερισμός». Εγώ σας λέω: σηκώστε τα μάτια σας και κοιτάξτε τα χωράφια. Ασπροκοπούν από τα στάχυα τα ώριμα, έτοιμα κιόλας για το θερισμό. Ο θεριστής αμείβεται για τη δουλειά του και συνάζει καρπό για την αιώνια ζωή, έτσι ώστε μαζί να χαίρονται κι αυτός που σπέρνει κι αυτός που θερίζει. Γιατί εδώ αληθεύει η παροιμία «άλλος είναι που σπέρνει κι άλλος που θερίζει». Εγώ σας έστειλα να θερίσετε καρπό που γι' αυτόν εσείς δεν κοπιάσατε· άλλοι μόχθησαν, κι εσείς μπήκατε εκεί να θερίσετε το δικό τους κόπο». Πολλοί από τους Σαμαρείτες εκείνης της πόλης πίστεψαν σ' αυτόν, εξαιτίας της μαρτυρίας της γυναίκας που έλεγε: «Μου είπε όλα όσα έχω κάνει». Όταν λοιπόν οι Σαμαρείτες ήρθαν κοντά του, τον παρακαλούσαν να μείνει μαζί τους· κι έμεινε εκεί δύο μέρες. Έτσι, πίστεψαν πολύ περισσότερο ακούγοντας τα λόγια του κι έλεγαν στη γυναίκα: «Η πίστη μας δε στηρίζεται πια στα δικά σου λόγια· γιατί εμείς οι ίδιοι τον έχουμε

τώρα ακούσει και ξέρουμε πως πραγματικά αυτός είναι ο σωτήρας του κόσμου, ο Χριστός».

Σχολιασμός

«Η πηγή της ζωαρχίας, Ιησούς ο Σωτήρ ημών, επί την πηγήν επιστάς του Πατριάρχου Ιακώβ, πειν εζήτει ύδωρ παρά γυναικός Σαμαρείτιδος. Της δε το ακοινώνητον των Ιουδαίων προσειπούσης, ο σοφός Δημιουργός μετοχετεύει αυτήν, ταις γλυκείαις προσήρσεσι, μάλλον προς αίτησιν του αϊδίου ύδατος...» (Δοξαστικό αίνων Κυριακής της Σαμαρείτιδος).

Καθώς βρισκόμαστε στο μέσο περίπου του Πεντηκοσταρίου, η Εκκλησία μας προβάλλει μέσα από την ευαγγελική περικοπή του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου την αποκαλυπτική συνάντηση του Ιησού Χριστού με τη Σαμαρείτιδα γυναίκα και το σωτήριο φωτισμό πολλών συμπατριωτών της.

Ο Ιησούς Χριστός, επειδή όντως ποθούσε τη σωτηρία όχι μόνο των Ιουδαίων αλλά και των εθνικών εξίσου, κατευθύνθηκε προς μια πόλη της Σαμάρειας που ονομαζόταν Συχάρ. Λίγο έξω από την πόλη βρισκόταν το πηγάδι που ο Πατριάρχης Ιακώβ είχε ανορύξει. Ο Κύριος, κουρασμένος καθώς ήταν από την οδοιπορία και τη ζέστη, κάθισε εκεί για να ξεκουραστεί λίγο, αφού εκτός από τέλειος Θεός είναι και τέλειος άνθρωπος. Την ίδια ώρα οι μαθητές Του πήγαν στην πόλη για να αγοράσουν τρόφιμα.

Κατά συγκυρία, φτάνει τότε στο πηγάδι μια Σαμαρείτιδα από την κοντινή πόλη για να αντλήσει νερό και ο Θεάνθρωπος της ζητά να Του δώσει λίγο για να πιει. Χαρακτηριστικά είναι τα σχόλια του υμνωδού στο Δοξαστικό των στιχηρών του εσπερινού: «...Ω του θαύματος! Ο τοις Χερουβίμ εποχούμενος, πόρνη γυναικί διελέγετο· ύδωρ αιτών, ο εν ύδασι την γην κρεμάσας· ύδωρ ζητών, ο πηγάς καί λίμνας υδάτων εκχέων...». Πραγματικά! Καταδέχεται να ζητήσει λίγο νερό όχι μόνο γιατί ως τέλειος άνθρωπος πραγματικά διψούσε, αλλά και γιατί ως τέλειος Θεός διψούσε τη σωτηρία της γυναίκας εκείνης και των συμπατριωτών της.

Η Σαμαρείτιδα καταλαβαίνει αμέσως από την προφορά του Ιησού ότι είναι Ιουδαίος και διερωτάται πώς και συνομιλεί μαζί της, μιας και οι Ιουδαίοι αποστρέφονταν τους Σαμαρείτες, αφού οι δεύτεροι πίστευαν μεν στον αληθινό Θεό αλλά ταυτόχρονα λάτρευαν και τα είδωλα. Τότε ο Κύριος αποκρίνεται «αν ήξερες τη δωρεά του Θεού και ποιός είναι αυτός που σου λέει «δώσ' μου να πιώ», τότε εσύ θα του ζητούσες τη δωρεά του Θεού, και εκείνος θα σου έδινε ζωντανό νερό». «Δωρεά του Θεού» είναι το σχέδιο της Θείας οικονομίας, η ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού και η παρουσία Του στον κόσμο. «Ύδωρ ζων» είναι η ζωοποιός

χάρη του Αγίου Πνεύματος· άλλωστε, ο ευαγγελιστής Ιωάννης αναφέρει σε κάποιο άλλο σημείο του Ευαγγελίου του ότι ο Ιησούς Χριστός είπε: «Ο πιστεύων εις εμέ, καθώς είπεν η γραφή, ποταμοί εκ της κοιλίας αυτού ρεύσουσιν ύδατος ζώντος» (Ιωάν. 7, 38), και αμέσως μετά θέτει την ερμηνεία των λόγων αυτών: «Τούτο δε είπε περί του Πνεύματος, ου έμελλον λαμβάνειν οι πιστεύοντες εις αυτόν» (Ιωάν. 7, 39). Αξιοσημείωτα είναι τα σχόλια του Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου στην ερμηνεία του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου: « (Ονομάζει ο Κύριος το Άγιο Πνεύμα) με τη λέξη ύδωρ, θέλοντας να δείξει τον εξ' αυτού καθαρόν και την μεγάλη αναψυχή των ψυχών που το λαμβάνουν. Και δικαίως. Διότι, όπως ένας κήπος, που είναι γεμάτος από διάφορα δέντρα καρποφόρα και αιθαλή, έτσι το Άγιο Πνεύμα στολίζει τη ψυχή με ετοιμότητα, για να μην αφήνει να αισθάνεται ούτε λύπη, ούτε σατανική επιβουλή, επειδή κατασβήνει εύκολα τα πυρακτωμένα βέλη του πονηρού...»

Η γυναίκα βέβαια δεν καταλαβαίνει τι εννοεί ο Κύριος και επειδή νομίζει ότι μιλά για το γήινο και φθαρτό νερό απορεί, αφού ο συνομιλητής της δεν έχει ούτε καν κουβά και το πηγάδι είναι βαθύ. Ο Θεάνθρωπος της εξηγά πως το νερό που δίνει ο ίδιος είναι πολύ ανώτερο από το νερό του Ιακώβ και αφήνει τη γυναίκα να συμπεράνει από μόνη της ότι Αυτός είναι ασύγκριτα ανώτερος από εκείνον. Αμέσως η Σαμαρείτιδα, χωρίς καθόλου να δυσπιστήσει, ζητά αυτό το νερό, αν και συνεχίζει να το αντιλαμβάνεται υλικό και φθαρτό.

Ο φιλόanthropos Κύριος προσπαθεί να οδηγήσει στην πίστη τη Σαμαρείτιδα και με άλλο τρόπο, δείχνοντάς της ότι είναι κρυφιογνώστης. Αυτή, μόλις ακούει μια αποκάλυψη της ζωής της, θεωρεί τον Ιησού Χριστό προφήτη και ρωτά εμμέσως πού πρέπει να προσκυνείται ο Θεός. Ο Κύριος ξεκαθαρίζει μεν ότι η σωτηρία προέρχεται από τους Ιουδαίους (αφού ο ίδιος ως Υιός του Θεού έλαβε την ανθρώπινη φύση από την Παρθένο Μαρία που καταγόταν από τη φυλή του Δαβίδ), αλλά παράλληλα τονίζει ότι με την επί γης παρουσία Του καταργείται ο νόμος, ο τύπος και η σκιά και καταδεικνύει ότι κάθε τόπος είναι κατάλληλος για τη λατρεία του Θεού: ο Θεός είναι ασώματος, άυλος, και άορατος και σημασία έχει ο τρόπος και όχι ο τόπος.

Όταν η Σαμαρείτιδα άκουσε τα πιο πάνω, κατάλαβε ότι ήταν θεϊκά και όχι ανθρώπινα λόγια και γι' αυτό λέει: «Ξέρω ότι θα έρθει ο Μεσσίας, δηλαδή ο Χριστός· όταν έρθει εκείνος, θα μας τα εξηγήσει όλα». Επειδή οι Σαμαρείτες δέχονταν την Πεντάβιβλο του Μωυσή και επειδή στο Δευτερονόμιο αναφέρει : «Προφήτην εκ των αδελφών σου, ως εμέ, αναστήσει Κύριος ο Θεός σου· αυτού ακούσεσθε» (Δευτ. 18, 26), περίμεναν και αυτοί το Μεσσία, με την προσδοκία ότι θα τους διδάξει όλα τα σχετικά με την πίστη και τη λατρεία του Θεού. Τότε ο

Κύριος, βλέποντας τον επαινετό της ζήλο, της αποκαλύπτει εντελώς ξεκάθαρα ότι ο αναμενόμενος Μεσσίας είναι ο ίδιος. Εκείνη τη στιγμή καταφθάνουν και οι μαθητές Του και έχει μαζί τους ένα σύντομο διάλογο.

Εντωμεταξύ, η Σαμαρείτιδα αφήνει τη στάμνα της εκεί στο πηγάδι, αφού πλέον είχε γευτεί το ζωποίο και αιώνιο νερό, και τρέχει γεμάτη χαρά στην πόλη, καλώντας τους συμπολίτες της να δουν τον Κύριο «ιδίους όμμασι» και να πιστεύσουν όπως και αυτή. Και η θερμή του κηρύγματός της ήταν τόσο μεγάλη, που πολλοί συμπατριώτες της έτρεξαν προς τον Ιησού και πίστευσαν σ' αυτόν. Είχαν μάλιστα τόσο πόθο και τέτοιο ζήλο που Τον παρακαλούν να παραμείνει μαζί τους και Εκείνος ως φιλόανθρωπος μένει μ' αυτούς για δυο μέρες, διδάσκοντας όσους έρχονταν κοντά Του. Ο Θεός λόγος που έβγαίνει απ' το στόμα Του καρποφόρησε στις καρδιές τους και πίστευαν πια σ' αυτόν απ' την προσωπική τους εμπειρία.

ελειώνοντας το σχολιασμό της ευαγγελικής περικοπής, ωραίο είναι να παραθέσουμε κάποια σχόλια για το πρόσωπο της Σαμαρείτιδος από τον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά: «Είναι ωραία σαν η σελήνη, επειδή φέγγει, αν και επικρατεί η νύκτα της ασέβειας ακόμα. Εκλεκτή σαν ο ήλιος, γι' αυτό ονομάστηκε Φωτεινή απ' τον Σωτήρα και καταγράφηκε και αυτή στον κατάλογο των μελλόντων να λάμπουν σαν ο ήλιος κατά το ευαγγέλιο, επειδή επισφράγισε τον υπόλοιπο της βίο με μακάριο και μαρτυρικό τέλος και τώρα αναγνώρισε το Χριστό ως αληθινό Θεό...» (Ομιλία 19).

Ο Θεάνθρωπος καταξιώνει τον άνθρωπο ως πρόσωπο κατ' εικόνα Θεού πλασμένο

Ο Υιός του Θεού επικοινωνεί και προσφέρει την αγάπη του προς κάθε άνθρωπο, όσο αμαρτωλός και περιφρονημένος κι αν είναι. Ο σύγχρονος άνθρωπος, μέσα στην κοινωνία μας που πολλές φορές είναι πνευματικά και ηθικά χρεοκοπημένη, βιώνει συχνά επώδυνα αδιέξοδα, μοναξιά και περιθωριοποίηση, απόρριψη και εγκατάλειψη και έχει έντονα υπαρξιακά ερωτήματα. Ο Ιησούς Χριστός περιμένει την προσωπική συνάντηση με τον καθένα μας, για να μας μεταδώσει την Αλήθεια, που είναι ο ίδιος, να μας δωρίσει το «ύδωρ το ζων» και να μας εκτοξεύσει πέρα από τα στενά όρια της εγκόσμιας ζωής. «(Η σχέση ανθρώπου και Θεού) είναι συνάντηση προσώπων, μοναδικών, πάντοτε ανεπανάληπτων, που παραμένουν αιώνια. (...) Και η προσευχή Πρόσωπο με πρόσωπο με έβγαλε από τα στενά όρια του χρόνου και του χώρου και του κόσμου και όλων των άλλων πλευρών της εγκόσμιας ζωής...» (Αρχ. Σωφρονίου Σαχάρωφ, Το μυστήριο της χριστιανικής ζωής, Κεφ. 5).